

**Vodnik tekmovanja učencev 8. in 9. razreda osnovne šole s
področja nemščine**

Šolsko leto 2022/2023

September 2022, Državna tekmovalna komisija za nemščino

Vsebina

I. Opredelitev tekmovanja	3
II. Ravni tekmovanja	3
III. Tekmovalne naloge	3
IV. Shema tekmovalnih nalog za 8. razred	4
Bralno razumevanje	5
Poznavanje in raba jezika	6
Pisno sporočanje	6
Teme za 8. razred	8
Slovnične strukture za 8. razred	9
V. Shema tekmovalnih nalog za 9. razred	10
Bralno razumevanje	11
Poznavanje in raba jezika	12
Pisno sporočanje	12
Teme za 9. razred	14
Slovnične strukture za 9. razred	15
VI. Viri in literatura	16

Tekmovanje učencev 8. in 9. razreda osnovne šole s področja nemščine

Vodnik za šolsko leto 2022/2023

I. Opredelitev tekmovanja

Tekmovanje je namenjeno učencem 8. in 9. razreda osnovne šole. Namen tekmovanja je spodbujanje učencev k doseganju višje ravni znanja nemškega jezika, spodbujanje učencev k temeljitejšemu, bolj poglobljenemu in samostojnejšemu učenju na osnovi razpoložljivih virov ter odkrivanje nadarjenih za tuje jezike.

Tekmovanje je povezano z učnimi načrti za predmet nemščina v osnovni šoli.

II. Ravni tekmovanja

Tekmovanje poteka na dveh ravneh, na šolski in državni ter v dveh ločenih tekmovalnih skupinah za tekmovalce 8. in 9. razreda. Posamezne ravni tekmovanja bodo izvedene:

- šolska raven za učence 8. in 9. razreda: **četrtek, 17. 11. 2022 ob 13. 00,**
- državna raven za učence 8. in 9. razreda: **četrtek, 23. 3. 2023 ob 14. 00.**

Tekmovalne naloge preverjajo splošne sposobnosti sporazumevanja v nemščini in izhajajo iz tem iz učnih načrtov za nemščino. Naloge na državni ravni za tekmovalce 9. razreda temeljijo na izbranem literarnem besedilu. V šolskem letu 2022/2023 je knjižna predloga *Mein Sommer mit Mucks* avtorice Stefanie Höfler. Na tekmovanju za učence 8. razreda knjižne predloge ni.

III. Tekmovalne naloge

Tekmovalne naloge na obeh ravneh tekmovanja preverjajo bralno razumevanje, poznavanje in rabo jezika ter pisno sporočanje oz. sporazumevanje. Naloge na državni ravni za 9. razred izhajajo iz izbranega literarnega besedila in so na višji taksonomski stopnji kot naloge na šolski ravni ter zahtevajo od tekmovalk in tekmovalcev več ustvarjalnosti.

Preizkusa na obeh ravneh in obeh tekmovalnih skupinah vsebujeta naloge iz bralnega razumevanja, poznavanja in rabe jezika ter pisnega sporočanja oz. sporazumevanja. Prav slednje spada med najzahtevnejše zmožnosti, saj zahteva od učenca poznavanje in uporabo besedišča, slovničnih struktur kakor tudi zmožnost koherentnega pisanja na ravni odstavka

in sestavka. Od tekmovalcev se pričakuje, da bodo pisali tudi kreativno. Naloga takšnega tipa pomeni nadgradnjo učnega načrta, kjer pisanje na osnovi literarne predloge ni predvideno.

IV. Shema tekmovalnih nalog za 8. razred

Šolska raven

Opis naloge	Naloga	
Razumevanje besedila <i>(Nalogi, ki preverjata zmožnosti branja in bralnega razumevanja)</i> 2 nalogi	1 2	točke
Poznavanje in raba jezika <i>(Nalogi, ki preverjata poznavanje in rabo slovnice ter besedišča)</i> 2 nalogi	3 4	
Pisno sporočanje <i>(Naloga, ki preverja zmožnost pisnega sporočanja oz. sporazumevanja)</i> 1 pisni sestavek	5	
SKUPAJ:		50

Državna raven

Opis naloge	Naloga	
Razumevanje besedila <i>(Nalogi, ki preverjata zmožnosti branja in bralnega razumevanja)</i> 2 nalogi	1 2	točke
Poznavanje in raba jezika <i>(Naloga, ki preverjajo poznavanje in rabo slovnice ter besedišča)</i> 3 naloge	3 4 5	20 30
Pisno sporočanje <i>(Naloga, ki preverja zmožnost pisnega sporočanja oz. sporazumevanja)</i> 1 pisni sestavek	6	20
SKUPAJ:		70

Bralno razumevanje

Z nalogami bralnega razumevanja učenci pokažejo, da znajo prebrati in razumejo avtentična ali delno prilagojena besedila v nemščini.

Viri besedil za naloge na šolski in državni ravni za 8. razred so: časopisi, revije, prospekti, knjige, avtorska besedila, spletni viri, primerni za mladostnike.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna in opisna. So ustrezno členjena in jasno strukturirana.

Besedila za preverjanje bralnega razumevanja obsegajo okvirno med 250 in 500 besed.

Vrste besedil:

- krajše pripovedi, zgodbe, anekdote, biografije,
- intervjuji, dialogi,
- zasebna in javna sporočila,
- opisi dogodkov in dejavnosti, oseb, prostora, poti, kraja, države, pojava in predmeta,
- razlage pojava in pojma,
- članki iz mladinskih revij na določeno temo,
- obvestila, reklame, recepti, navodila, nasveti,
- poljudnoznanstveni članki.

Reševanje nalog

Navodila za reševanje nalog bralnega razumevanja so v nemščini. Vsaka naloga vsebuje rešen primer. Učenci pri reševanju nalog ne uporabljajo slovarjev.

Dejavnosti tekmovalcev

Tekmovalci:

- odgovarjajo na vprašanja (kratki odgovori),
- izbirajo rešitve med tremi ali štirimi možnostmi,
- povezujejo besedilo z naslovom ali s sliko,
- razvrščajo in urejajo pomešane povedi ali odstavke,
- dopolnjujejo besedila (z naborom ali brez),
- dopolnjujejo podatke v tabeli.

Poznavanje in raba jezika

V tem delu preizkusa se preverja sposobnost uporabe jezikovnih zakonitosti ter bogastvo besedišča in ustreznost njegove rabe.

Reševanje

Navodila za reševanje so v nemščini. Vsaka naloga vsebuje rešen primer. Učenci ne uporabljajo slovarjev.

Dejavnosti tekmovalcev

Tekmovalci:

- povezujejo ali razvrščajo (npr. slika –beseda, slika – besedilo, povezovanje parov, opis z besedno zvezo, povezovanje delov povedi),
- izbirajo rešitve med tremi ali štirimi možnostmi,
- dopolnjujejo besede ali besedila (z danim naborom ali brez),
- rešujejo križanke,
- tvorijo sestavljanke,
- tvorijo povedi (npr. povedi v sestavljenem pretekliku).

Pisno sporočanje

Z nalogami pisnega sporočanja oz. sporazumevanja se preverjajo zmožnosti tvorjenja pisnega besedila v nemščini. Tekmovalci pišejo s pomočjo iztočnic in samostojno ustvarjajo svoja besedila (kreativno pisanje).

Reševanje naloge

Navodila k nalogi so v nemščini. Podane so tri iztočnice, ki jih tekmovalci upoštevajo pri pisanju svojega sestavka. Zahtevana dolžina pisnega sestavka obsega do 100 besed. Učenci ne uporabljajo slovarjev.

Vrste besedil

Učenci tvorijo eno pisno besedilo izmed naslednjih možnosti:

- razglednico, elektronsko sporočilo
- vabilo
- oglas
- opis osebe, dogodka, kraja itd.
- kratko pripoved

- intervju

V sestavku se določijo:

- sporočilni namen,
- dolžina besedila in
- merila za vrednotenje.

Merila

Pisni sestavek se vrednoti po naslednjih kriterijih:

- vsebina,
- zgradba / vezljivost (državna raven),
- besedišče in
- pravopisna in slovnična pravilnost.

Merila za ocenjevanje pisnega sestavka

	Vsebina ustreznost nalogi, navajanje zahtevanih informacij	Besedišče ustreznost in bogastvo besed in besednih zvez	Jezikovna pravilnost pravopisna pravilnost, raznolikost in primernost slovničnih struktur	Zgradba ustreznost členitve (razvijanja misli) in logična povezanost
Šolska raven 10 točk	5	2	3	
Državna raven 20 točk	6	6	6	2

Teme za 8. razred

jaz (osebni podatki, videz)	šola (razred, učilnica, šolske potrebščine, šolski vsakdanjik, urnik, učenje)	Dom in družina (družinski člani, prijatelji, sošolci, hiša, stanovanje, vsakdanja opravila, pohištvo, hišni ljubljenci)	Prosti čas (konjički, šport, igre)	Oblačila in obutev	Jedi in pijače (obroki hrane, priprava hrane, naročanje v restavraciji)
Čas (ura, datum, dnevi, deli dneva, letni časi, koledar, prazniki)	Telo in zdravje (deli telesa, osebna higiena, počutje)	Naravno okolje (vreme, mesto, kraj, živali)	Prazniki (rojni dan, božič itd)	Zgodbe in pravljice	Medčloveški odnosi (prijatelji, sošolci)
Nakupovanje (trgovine, cena, žepnina, nakupovanje hrane, oblačil, obutve in drugih izdelkov)	Življenje v mestu in na podeželju (javne zgradbe, promet, prometna sredstva)	Potovanja, počitnice (spoznavanje tujih krajev, izleti, prometna vzgoja, dopisovanje s prijatelji)	Moj domači kraj Države, v katerih govorijo nemško		

Slovnične strukture za 8. razred

Sedanjik • Ločljivi / neločljivi glagoli • Modalni glagoli • Velelnik • Povratni glagoli	Sestavljeni preteklik • Pravilni / nepravilni glagoli • Ločljivi / neločljivi glagoli	Stavčne vrste in stavčni red • Trdilne in nikalne povedi - Vprašanja (vprašalnice)
Števniki • Glavni števniki • Vrstilni števniki	Samostalnik • Določni in nedoločni člen • Nikalni člen • Ednina, množina	Priredje und, aber, dann
Podredje • Z vezniki dass, weil, wenn	Pridevniška sklanjatev • Po nedoločnem členu • Po določnem členu	Zaimki • Osebni zaimki v 1., 3. in 4. sklonu • Svojilni zaimki v 1.,3. in 4. sklonu • Povratni zaimki
Predlogi • s 3. sklonom • s 4. sklonom • s 3. in 4. sklonom (Wechselpräpositionen)		

Pogoste fraze

Izražanje strinjanja / nestrinjanja

Izražanje čustev

Izražanje počutja

Vloga učitelja mentorja tekmovalcem v procesu priprave učencev na tekmovanje ni zgolj v podajalcu "snovi", temveč v usmerjanju učencev pri njihovem učenju in usvajanju jezika. Le-to zajema med drugim spodbujanje učencev in dajanje povratne informacije o njegovi jezikovni rasti, nadalje usposabljanje učencev za delo z viri, uporabo digitalne tehnologije, sodelovalno učenje.

V. Shema tekmovalnih nalog za 9. razred

Šolska raven

Opis naloge	Naloga	točke
Razumevanje besedila <i>(Nalogi, ki preverjata zmožnosti branja in bralnega razumevanja)</i> 2 nalogi	1 2	
Poznavanje in raba jezika <i>(Nalogi, ki preverjata poznavanje in rabo slovnice ter besedišča)</i> 2 nalogi	3 4	
Pisno sporočanje <i>(Naloga, ki preverja zmožnost pisnega sporočanja oz. sporazumevanja)</i> 1 pisni sestavek	5	
SKUPAJ:		50

Državna raven

Opis naloge	Naloga	točke
Razumevanje besedila <i>(Naloge, ki preverjajo zmožnosti branja in bralnega razumevanja izbranega literarnega besedila)</i> 3 naloge	1 2 3	1/3 vseh možnih točk
Poznavanje in raba jezika <i>(Naloge, ki preverjajo poznavanje in rabo slovnice ter besedišča, vezanega na izbrano literarno besedilo)</i> 3 naloge	4 5 6	1/3 vseh možnih točk
Pisno sporočanje <i>(Nalogi, ki preverjata zmožnost pisnega sporazumevanja oz. sporočanja, vezanega na izbrano literarno besedilo)</i> 2 pisna sestavka	7 8	1/3 vseh možnih točk
SKUPAJ:		100 točk

Bralno razumevanje

Z nalogami bralnega razumevanja učenci pokažejo, da znajo prebrati in razumejo avtentična ali delno prilagojena besedila v nemščini.

Viri besedil za naloge na šolski ter na državni ravni za 9. razred so: časopisi, revije, prospekti, knjige, avtorska besedila, spletni viri, primerni za mladostnike.

Podlaga za uspešno razumevanje nalog na državni ravni za tekmovalce 9. razreda je izbrano literarno besedilo "*Mein Sommer mit Mucks*" avtorice Stefanie Höfler.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna in opisna. So ustrezno členjena in jasno strukturirana. Besedila za preverjanje bralnega razumevanja obsegajo okvirno med 250 in 500 besed.

Vrste besedil:

- krajše pripovedi, zgodbe, anekdote, biografije,
- intervjuji, dialogi,
- zasebna in javna sporočila,
- opisi dogodkov in dejavnostih, oseb, prostora, poti, kraja, države, pojava in predmeta,
- razlage pojava in pojma,
- članki iz mladinskih revij na določeno temo,
- obvestila, reklame, recepti, navodila, nasveti,
- poljudnoznanstveni članki.

Reševanje nalog

Navodila za reševanje nalog bralnega razumevanja so v nemščini. Vsaka naloga vsebuje rešen primer. Učenci pri reševanju nalog ne uporabljajo slovarjev.

Dejavnosti tekmovalcev

Tekmovalci:

- odgovarjajo na vprašanja (kratki odgovori),
- izbirajo rešitve med tremi ali štirimi možnostmi,
- povezujejo besedilo z naslovom ali s sliko,
- razvrščajo in urejajo pomešane povedi ali odstavke,
- dopolnjujejo besedila (z naborom ali brez),
- dopolnjujejo podatke v tabeli.

Poznavanje in raba jezika

V tem delu preizkusa se preverja sposobnost uporabe jezikovnih zakonitosti ter bogastvo besedišča in ustreznost njegove rabe.

Reševanje

Navodila za reševanje so v nemščini. Vsaka naloga vsebuje rešen primer. Učenci ne uporabljajo slovarjev.

Dejavnosti tekmovalcev

Tekmovalci:

- povezujejo in razvrščajo (npr. slika –beseda, slika – besedilo, povezovanje parov: npr. opis z besedno zvezo, povezovanje delov povedi),
- izbirajo rešitve med tremi ali štirimi možnostmi,
- dopolnjujejo besede ali besedila (z danim naborom ali brez),
- rešujejo križanke,
- tvorijo sestavljanke,
- tvorijo povedi (npr. tvorjenje povedi v sestavljenem pretekliku).

Pisno sporočanje

Z nalogami pisnega sporočanja oz. sporazumevanja se preverjajo zmožnosti tvorjenja pisnega besedila v nemščini. Tekmovalci pišejo s pomočjo iztočnic in samostojno ustvarjajo svoja besedila (kreativno pisanje). Na tekmovanju učencev 9. razreda je izhodišče za sestavo in reševanje nalog na državni ravni prebrano literarno besedilo.

Reševanje naloge

Navodila k nalogi so v nemščini. Podane so tri iztočnice, ki jih tekmovalci upoštevajo pri pisanju svojega sestavka. Zahtevana dolžina pisnega sestavka obsega od 80 do 100 besed. Učenci ne uporabljajo slovarjev.

Vrste besedil

Učenci tvorijo eno pisno besedilo izmed naslednjih možnosti:

- razglednico, elektronsko sporočilo,
- vabilo,
- oglas,
- opis osebe, dogodka, kraja itd.,
- kratko pripoved,
- intervju,
- ponudbo, povpraševanje.

V sestavku se določijo:

- sporočilni namen,
- dolžina besedila in
- merila za vrednotenje.

Merila

Pisni sestavek se vrednoti po naslednjih kriterijih:

- vsebina,
- zgradba / vezljivost,
- besedišče in
- pravopisna in slovnična pravilnost.

Merila za ocenjevanje pisnega sestavka

	Vsebina ustreznost nalogi, navajanje zahtevanih informacij	Besedišče ustreznost in bogastvo besed in besednih zvez	Jezikovna pravilnost pravopisna pravilnost, raznolikost in primernost slovničnih struktur	Zgradba ustreznost členitve (razvijanja misli) in logična povezanost
Šolska raven 10 točk	5	2	3	
Državna raven 1. naloga pisnega sporočanja (14 točk)	4	4	6	
2. naloga pisnega sporočanja (20 točk)	6	6	6	2

Teme za 9. razred

Jaz (osebni podatki, videz, značaj, življenjepis, načrti za prihodnost)	Šola (razred, učilnica, šolske potrebščine, šolski vsakdanjik, urnik, učenje)	Dom in družina (družinski člani, prijatelji, sošolci, hiša, stanovanje, vsakdanja opravila, hiša, stanovanje, pohištvo, hišni ljubljenci)	Prosti čas (konjički, šport, igre)	Oblačila in obutev	Jedi in pijače (obroki hrane, priprava hrane, naročanje v restavraciji)
Čas (ura, datum, dnevi, deli dneva, letni časi, koledar, prazniki)	Telo in zdravje (deli telesa, nega telesa, osebna higiena, zdrava prehrana, bolezni)	Naravno okolje (vreme, narava, pokrajina, mesto, kraj, živali, skrb za okolje)	Prazniki (rojstni dan, božič itd)	Zgodbe in pravljice	Medčloveški odnosi (prijatelji, sošolci)
Nakupovanje (oddelki v trgovski hiši, kakovost, cena, žepnina, oblačila, moda, hrana)	Delo in poklic	Življenje v mestu in na podeželju (javne zgradbe, promet, prometna sredstva)	Sredstva za obveščanje (splet, TV, časopisi)	Potovanja, počitnice (spoznavanje tujih krajev, izleti, prometna vzgoja, dopisovanje s prijatelji)	Slovenija, moj domači kraj Države, katerih govorijo nemško EU

Sedanjik - Ločljivi / neločljivi glagoli - Modalni glagoli - Velelnik - Povratni glagoli - Želelnik (Konjunktiv II glagolov haben in sein, Konditional mit würde)	Sestavljeni preteklik - Pravilni / nepravilni glagoli - Ločljivi / neločljivi glagoli	Nesestavljeni preteklik - Glagola <i>sein</i> in <i>haben</i> - Pravilni in nepravilni glagoli - Modalni glagoli
Prihodnjik (Futur I)	Stavčne vrste in stavčni red - Trdilne in nikalne povedi - Vprašanja (vprašalnice)	Priredje
Podredje Z vezniki dass, weil, wenn, obwohl, als	Števniki - Glavni števnik - Vrstilni števnik	Samostalnik - Določni in nedoločni člen - Nikalni člen - Ednina, množina
Pridevniško stopnjevanje Pravilno in nepravilno stopnjevanje (predikativna raba) Osnovnik, primernik, presežnik	Pridevniška sklanjatev - Po nedoločnem členu - Po določnem členu	Zaimki - Osebni zaimki v 1., 3. in 4. sklonu - Svojilni zaimki v 1., 3. in 4. sklonu - Povratni zaimki
Predlogi - s 3. sklonom - s 4. sklonom - s 3. in 4. sklonom (Wechselpräpositionen)		

Pogoste fraze

Izražanje strinjanja / nestrinjanja

Izražanja čustev

Izražanje počutja

VI. Viri in literatura

- Höfler, Stefanie: Mein Sommer mit Mucks, Gulliver in der Verlagsgruppe Beltz, Weinheim, 2015.
- Učni načrt za program osnovnošolskega izobraževanja – Nemščina, 2016.
- Učni načrt za program osnovnošolskega izobraževanja – Nemščina izbirni predmet, 2001.
- Učni načrt za program osnovnošolskega izobraževanja – Drugi tuji jezik v 4. do 9. razredu neobvezni izbirni predmet, 2013.
- Pravilnik o tekmovanju učencev 8. in 9. razreda osnovne šole s področja nemščine, 2021, Zavod RS za šolstvo, [Pravilnik](#).
- Poziv k prijavi, 2021, [Poziv](#).
- Arhiv tekmovalnih nalog za tekmovalce 9. razreda od 2009 do 2022, [Arhiv](#).